

PROFESSOR PETER FRIEDRICH – 80

Prof. Peter Friedrich lõpetas aastal 1964 Münsteri ülikooli töötades seal samal ajal assistendina ja teadusnõukogu liikmena. Ta sai oma diplomitöö eest "Investmenttheorie für kommunale Unternehmen" auhinna vastava valdkonna teadusühingult (Verein für die kommunalen Wissenschaften). Aastal 1974 habiliterus Peter Friedrich Münsteri Ülikoolis (habilitatsioonitöö teemaks oli "Standorttheorie für öffentliche Verwaltungen" olles seejuures DFG-stipendiaat ja töötades seejärel ka Münsteris dotsendina. Aastatel 1974–1978 juhtis ta professorina riigirahanduse õppetooli Siegeni Ülikoolis, 1978–1988 riigirahanduse õppetooli Bambergi Ülikoolis ja 1988–2006 riigirahanduse õppetooli Münchener Bundeswehr'i Ülikoolis. Aastal 1996 valiti Prof. Friedrich Torún'i ülikooli audktoriks. Prof. Friedrich on olnud rahvusvaheliselt väga aktiivne täiendades end Illinois Urbana-Champaign Ülikoolis, Philadelphia Ülikoolis ja Krakovi Ülikoolis.

Prof. Friedrich on oma karjääri jooksul õpetanud paljudes erinevates ülikoolides, näiteks Ludwig-Maximiliani Ülikoolis Münchenis, Müncheneri politoloogia kõrgkoolis, Haldus- ja majandusakadeemias (Verwaltungs- und Wirtschaftsakademie), samuti on ta töötanud rahvusvahelistes teadusinstituutides ja ühingutes ning ka väljaspool Saksamaad professorina Torúni Ülikoolis ja alates 2006. aastast erakorralise professorina Tartu Ülikoolis. Tema 30 doktorandist töötavad tänaseks kaheksa professoritena Saksamaal, Austrias, Poolas, Indoneesias ja Hiinas.

Alates 1973. aastast kuulub prof. Friedrich erinevatesse teadus- ja kutseühingutesse ning nende nõukogudesse (nt Avaliku sektori majanduse selts (Gesellschaft für öffentliche Wirtschaft), Avalike teenuste selts (Bundesverband für öffentliche Dienstleistungen)). Ta on olnud Euroopa regionaalteemadega tegeleva teadusühingu ERSA (European Regional Science Association) kauaaegne liige tegutsedes eriti aktiivselt seal suvekoolide korraldajana. Koos prof. P. Eichhorn'iga andis ta aastatel 1974–2012 kaastoimetajana välja raamatute seeriat avalikust haldusest ja majandusest („Schriften zur öffentlichen Verwaltung und öffentlichen Wirtschaft“), kus ilmus üle 220 raamatu. Kokku on Prof. Friedrich oma karjääri jooksul avaldanud üle 200 erineva publikatsiooni, sealhulgas kolm raamatut, üle 40 artikli ja 100 raamatupeatüki.

Tema põhilised teadusteemad on olnud investeringute teooria ja hinnateooria; asukoha teooria ja asukohast tulenevad mõjud; regionaalne konkurents- ja ettevõtluspoliitika; transformatsioon ja ühissettevõtted ning majandusarvestus ja avalik haldus. Oma karjääri

jooksul on ta juhtinud erinevaid teadusprojekte, mis on seotud näiteks avaliku sektori asutuste asukohavalikutega ja –reformidega, asukohast tulenevate sotsiaalsete ja majanduslike mõjuanalüüsidega, aga ka erinevate teenuste (nt vanurite elamuteenuste) heaoluefektidega, Saksamaa erastamisagentuuri Treuhand Anstalt maksustamisega jne. Ta on läbi viinud palju rakendusuringuid kaugkütte, liiklus- ja koolivõrkude korralduse valdkondades, aga samuti Saksamaa ja Hiina keemiatööstuse valdkonna ühistegevõtete loomisel.

Prof. Friedrichi huvi oli juba enne totalitaarse režiimi lagunemist seotud Ida-Euroopa riikide majanduse ja transformatsiooniga. Siiski on oluline märkida, et tema vaimne side Tartu Ülikooliga on hoopiski pärit juba professori kooliajast, kui tema õpetajateks olid endised Tartu Ülikooli akadeemilised töötajad, kes deporteeriti siit aastal 1940. See oli kindlasti üheks määravaks põhjuseks, miks Prof. Friedrich võttis aastal 2006 peale emeriteerumist vastu pakkumise tulla Tartusse arendama teadus- ja õppetööd riigirahanduse ja avaliku sektori juhtimise valdkonnas. Tartus on ta eelkõige tegelema Eestit puudutavate probleemide analüüsiga: kohalikud omavalitsused ja nende eelarved; innovatsioonipoliitika; sotsiaaltulemuse arvestus (Tartu Ülikooli näitel); avaliku sektori juhtimine ning viimati ka maapõue ressursside ökonoomika. Ta on ka Tartus töötamise perioodil avaldanud palju artikleid ja raamatupeatükke, kuid Prof. Friedrichi suurimaks huviks on olnud doktorantide juhendamine. Seni on Tartus kaitsnud tema juhendamisel kaks filosoofiadoktorit, kellele loodetavasti tuleb lähiaastatel lisa.

Märts 2018

Tartu Ülikooli majandusteaduskond